

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 392

din 5 iunie 2019

referitoare la obiecția de neconstituționalitate a Legii pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 104/2018 privind implementarea Programului guvernamental „gROwth — Contul individual de economii Junior Centenar”

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Valentina Bărbățeanu	— magistrat-asistent

1. Pe rol se află soluționarea obiecției de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 104/2018 privind implementarea Programului guvernamental „gROwth — Contul individual de economii Junior Centenar”, obiecție formulată de Președintele României.

2. Obiecția de neconstituționalitate a fost înregistrată la Curtea Constituțională cu nr. 3.322 din 25 aprilie 2019 și constituie obiectul Dosarului nr. 1.094A/2019.

3. În motivarea obiecției de neconstituționalitate, autorul acesteia precizează că înțelege să critice sub aspect intrinsec unele prevederi cuprinse în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 104/2018 privind implementarea Programului guvernamental „gROwth — Contul individual de economii Junior Centenar”, care a fost integrată în totalitate în legea de aprobare adoptată de Parlament, menționând că în jurisprudența constantă a Curții Constituționale s-a statuat că viciile de neconstituționalitate ale unei ordonanțe sau ordonanțe de urgență emise de Guvern nu pot fi acoperite prin aprobarea ei prin lege de către Parlament (Decizia nr. 584 din 13 iunie 2007).

4. Astfel, cu privire la prevederile art. 1 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 104/2018, se susține că încalcă dispozițiile art. 26, prin raportare la art. 148 alin. (2) și (4) din Constituție. În argumentarea acestei critici se arată că Programul guvernamental „gROwth — Contul individual de economii Junior Centenar” are ca obiect înființarea unui cont special de economisire sub formă de depozit, ai cărui beneficiari sunt cetățenii români care nu au împlinit vârsta de 18 ani. Art. 1 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 104/2018 prevede aspecte ce țin de deschiderea contului individual de economii Junior Centenar, precizându-se că pe numele copilului se deschide automat la unitățile Trezoreriei Statului contul individual de economii Junior Centenar, fără a fi necesară o cerere din partea unuia dintre părinți, din partea reprezentantului legal al copilului sau a împuternicitului acestuia, iar coordonatele contului individual de economii Junior Centenar și condițiile de utilizare se publică pe site-ul Ministerului Finanțelor Publice. Conform art. 2 alin. (1) din Normele de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 104/2018, aprobate prin Ordinul

ministrului finanțelor publice, ministrului muncii și justiției sociale și al președintelui Comisiei Naționale de Strategie și Prognoză nr. 99/75/4/2019, în scopul deschiderii automate a acestor conturi, Centrul Național pentru Informații Financiare transmite Trezoreriei Statului Sector 1 un fișier care conține datele de identificare ale copiilor care îndeplinesc condițiile prevăzute de ordonanța de urgență, extrase din registrul național de evidență a persoanelor.

5. Invocând jurisprudența Curții Constituționale referitoare la incidența actelor obligatorii ale Uniunii Europene în cadrul controlului de constituționalitate, respectiv Decizia nr. 668 din 18 mai 2011, Decizia nr. 64 din 24 februarie 2015 și Decizia nr. 137 din 13 martie 2019, paragraful 72, autorul obiecției susține încălcarea Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor), care a devenit aplicabil începând cu data de 25 mai 2018. Precizează că actul european menționat prezintă relevanță constituțională prin raportare la dispozițiile art. 26 din Constituție potrivit cărora autoritățile publice respectă și ocrotesc viața intimă, familială și privată.

6. În acest sens, arată că, în conformitate cu art. 6 alin. (1) lit. c) din Regulamentul general pentru protecția datelor, „Prelucrarea este legală numai dacă și în măsura în care se aplică cel puțin una dintre următoarele condiții: (...) (c) prelucrarea este necesară în vederea îndeplinirii unei obligații legale care îi revine operatorului”. Așadar, printre condițiile unei prelucrări legale se regăsește și cazul în care operatorul are o obligație legală în acest sens, cum este și situația de față, în care Trezoreria Statului este obligată să creeze conturi pentru fiecare minor din România. Cu toate acestea, Regulamentul general privind protecția datelor instituie o serie de garanții cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal. Potrivit art. 14 din acesta, în cazul în care datele cu caracter personal nu au fost obținute de la persoana vizată, operatorul furnizează persoanei vizate anumite informații, printre care, cu titlu de exemplu, se numără: identitatea și datele de contact ale operatorului și, după caz, ale reprezentantului acestuia; datele de contact ale responsabilului cu protecția datelor, după caz; scopurile în care sunt prelucrate datele cu caracter personal, precum și temeiul juridic al prelucrării; categoriile de date cu caracter personal vizate; destinatarii sau categoriile de destinatari ai datelor cu caracter personal, după caz. Prevederile art. 14 alin. (2)—(4) din regulament dezvoltă această obligație de informare pe care operatorul de date cu caracter personal o are. În același timp, art. 14 alin. (5) lit. c) din

același regulament instituie o excepție de la obligația de informare în situația în care „*obținerea sau divulgarea datelor este prevăzută în mod expres de dreptul Uniunii sau de dreptul intern sub incidența căruia intră operatorul și care prevede măsuri adecvate pentru a proteja interesele legitime ale persoanei vizate*”.

7. Prin urmare, dacă o astfel de prelucrare a datelor este prevăzută de dreptul intern, ea trebuie să fie reglementată de o asemenea manieră încât să prevadă și garanții sau măsuri adecvate pentru a proteja interesele legitime ale persoanei vizate care, în cazul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 104/2018, lipsesc. Or, prelucrarea unui asemenea volum de date — practic, toate datele personale ale tuturor minorilor din România — în lipsa oricăror garanții prevăzute în lege cu privire la securitatea acestora, nu numai că este o operațiune care contravine normei europene precizate, dar este și una disproporționată, prin raportare la volumul de date și la faptul că prelucrarea vizează toți minorii din România, chiar dacă doar o parte dintre reprezentanții lor legali vor opta în mod efectiv pentru acest program guvernamental și vor beneficia de acesta. Apreciază că, pentru respectarea principiului proporționalității, legiuitorul ar fi putut să reglementeze un mecanism prin care datele personale să fie folosite și prelucrate în scopul creării unui cont la Trezoreria Statului doar în cazul în care potențialii beneficiari, prin reprezentanții lor legali, își manifestau interesul și își exprimau un acord de voință pentru participarea la acest program guvernamental. Mai mult, prevederi din Regulamentul general de protecție a datelor, cum sunt cele ale art. 32 referitoare la securitatea prelucrării datelor, impun operatorilor asigurarea unui nivel de securitate corespunzător riscului pentru drepturile și libertățile persoanelor fizice.

8. Autorul obiecției mai arată că sintagma „coordonatele contului individual (...) și condițiile de utilizare”, care se referă la elementele care se publică pe site-ul Ministerului Finanțelor Publice, este una neclară, nerezultând cu exactitate ce anume se publică pe site-ul instituției și dacă aceste coordonate ale contului includ date cu caracter personal, caz în care s-ar aduce o atingere directă dreptului la viață privată al minorilor.

9. Având în vedere reglementarea lacunară și disproporționată în raport cu scopul urmărit, se susține că prevederile art. 1 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 104/2018 încalcă art. 26 din Constituție, prin raportare la obligațiile statului român ce decurg din art. 148 alin. (2) și (4) din Legea fundamentală și din prevederile Regulamentului general privind protecția datelor.

10. O a doua critică de neconstituționalitate formulată vizează prevederile art. 1 alin. (3) și (5) din ordonanța de urgență care stabilesc modul de deschidere a conturilor individuale de economii Junior Centenar, precum și modalitatea în care se pot realiza depunerile de sume de bani în aceste conturi, precum și art. 2 alin. (6) din aceeași ordonanță, care stabilește că sumele existente în contul individual de economii Junior Centenar nu pot fi retrase până la împlinirea de către titular a vârstei de 18 ani, enumerând situațiile care constituie excepții de la această regulă. În legătură cu acestea se susține că sunt contrare prevederilor art. 1 alin. (5), art. 44 și art. 53 din Constituție, precum și art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

11. Autorul obiecției apreciază, în primul rând, că nu este clară natura juridică a raportului reglementat prin lege între beneficiarii programului și statul român, reprezentat prin Trezoreria Statului. Prin modul în care Programul guvernamental

„Junior Centenar” este reglementat, contractul dintre reprezentanții legali ai minorilor și Trezorerie se aseamănă cu un contract de adeziune, clauzele sale esențiale fiind prestabilite, cealaltă parte neavând decât să le accepte ca atare, similar prevederilor art. 1.175 din Codul civil. Cu toate acestea, dispozițiile ordonanței de urgență prevăd drepturi și obligații proprii mecanismului nou-instituit, ceea ce conduce la concluzia că între beneficiari, prin reprezentanții lor legali, și Trezoreria Statului s-ar încheia un contract nenumit, căruia, potrivit art. 1.168 din Codul civil i se aplică prevederile generale din cod, iar dacă acestea nu sunt îndestulătoare, regulile speciale privitoare la contractul cu care se aseamănă cel mai mult. Or, din analiza prevederilor ordonanței de urgență nu rezultă cu claritate natura juridică a acestui contract și nici dacă în urma depunerilor de sume în conturile beneficiarilor este transferat dreptul de proprietate asupra sumelor de bani.

12. Sub acest aspect, arată că, într-o primă situație, aceea în care dreptul de proprietate asupra sumelor de bani depuse nu este transferat către Trezoreria Statului, nu este clar care este momentul la care iau naștere drepturile și obligațiile celor două părți și nici când este exprimat consimțământul pentru încheierea contractului, condiție esențială pentru validitatea unui astfel de contract. Dacă în cazul unui contract de depozit există o manifestare de voință și un consimțământ al deponentului pentru încheierea unui contract de depozit, în cazul de față, conturile sunt deschise în mod automat la Trezoreria Statului. Din această perspectivă, nu este clar dacă raportul juridic dintre beneficiar și Trezoreria Statului ia naștere chiar prin efectul legii sau, din contră, se naște la momentul primei depuneri în contul respectiv. Susține că s-ar putea deduce că Trezoreria Statului nu poate folosi sumele de bani depuse, nefiind realizat un transfer al dreptului de proprietate, iar beneficiarul își păstrează prerogativa dispoziției acestora.

13. Normele de aplicare ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 104/2018 cuprind unele elemente de bază ale raportului contractual, care, din modul său de reglementare, rezultă că este apropiat unuia de adeziune. Autorul obiecției apreciază însă că simpla depunere a unei sume de bani de către reprezentantul legal al minorului nu poate echivala cu o acceptare fără rezerve a unei oferte de a contracta și nici cu un consimțământ exprimat în mod expres. De asemenea, în cazul în care prima depunere se realizează de către o altă persoană (spre exemplu, o rudă a minorului), aceasta nu poate echivala cu exprimarea consimțământului din partea reprezentantului legal al beneficiarului.

14. În ipoteza în care s-ar interpreta că mecanismul nou-instituit presupune un transfer al dreptului de proprietate, prin modul său de reglementare, acesta se apropie de dispozițiile care reglementează depozitul de fonduri. Potrivit art. 2.191 alin. (1) din Codul civil care reglementează depozitul de fonduri, prin constituirea unui depozit de fonduri la o instituție de credit, aceasta dobândește proprietatea asupra sumelor de bani depuse și este obligată să restituie aceeași cantitate monetară, de aceeași specie, la termenul convenit sau, după caz, oricând, la cererea deponentului, cu respectarea termenului de preaviz stabilit de părți ori, în lipsă, de uzanțe. În același timp, art. 2.184 din Codul civil reglementează dreptul de a dispune de soldul creditor în orice moment, cu respectarea termenului de preaviz, dacă acesta a fost convenit de părți. Așadar, normele de drept comun stabilesc posibilitatea deponentului de a dispune de suma respectivă, cu respectarea unui termen de preaviz. Cu toate acestea, prin efectul prevederilor art. 2 alin. (6) din actul

normativ criticat, este instituită o interdicție de retragere a sumelor depuse până la împlinirea de către titular a vârstei de 18 ani, cu unele excepții, care se referă la starea de sănătate a titularului sau la decesul acestuia. Din modalitatea în care normele criticate sunt redactate, este posibilă și interpretarea conform căreia, prin depunerea sumei de bani, reprezentantul legal sau celelalte persoane care fac o depunere renunță la prerogativa dispoziției din conținutul dreptului de proprietate. Or, o atare renunțare trebuie să fie realizată pe baza unui consimțământ informat al persoanei respective.

15. Autorul obiecției apreciază că, din modul în care acest mecanism este reglementat, prevederile art. 1 alin. (3), alin. (5) și art. 2 alin. (6) încalcă art. 1 alin. (5) din Constituție în dimensiunea sa referitoare la calitatea legii, astfel cum aceasta a fost dezvoltată în jurisprudența Curții Constituționale. Arată că, în situația în care nu are loc un transfer al dreptului de proprietate asupra sumelor de bani depuse, prin interdicția de a dispune de respectivele sume de bani până la împlinirea vârstei de 18 ani de către beneficiar se aduce atingere chiar dreptului de proprietate. Precizează, în acest sens, că, în lumina art. 44 alin. (2) teza întâi din Constituție, garantarea și ocrotirea proprietății nu sunt realizate doar în raport cu alte persoane aflate pe poziții de egalitate juridică în raport cu titularul dreptului, ci și în raport cu statul sau unitățile administrativ-teritoriale și cu măsurile care ar putea fi luate de acestea din poziții de putere. Expresia acestei protecții a dreptului de proprietate este dată de conținutul art. 44 alin. (3) și (4) din Constituție care se referă atât la expropriere, cât și la naționalizarea bunurilor.

16. Menționează că, în aplicarea art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reținut că, atunci când măsurile autorităților nu reprezintă o adevărată privare de proprietate, este important ca aceste măsuri să nu aducă atingere înseși substanței dreptului și să respecte principiul proporționalității între mijloacele folosite și scopul urmărit — cerința a limitărilor dreptului de proprietate. Principiul proporționalității derivă din necesitatea asigurării unui just echilibru între exigențele generale ale comunității și imperativele de apărare a drepturilor fundamentale ale individului.

17. Din această perspectivă, arată că Programul guvernamental „gROWth — Contul individual de economii Junior Centenar” a fost înființat cu scopul de a consolida sistemul economic prin economisire și de a asigura un surplus financiar pentru copii la vârsta de 18 ani. Cu toate acestea, interdicția instituită de legiuitor prin conținutul art. 2 alin. (6) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 104/2018, aceea de a nu permite retragerea sumelor depuse până la împlinirea de către titular a vârstei de 18 ani, apare ca fiind disproporționată în raport cu obiectivul urmărit. Acest aspect, corelat cu neclaritatea modului de punere în practică a mecanismului și a momentului în care ia naștere raportul juridic între beneficiari și stat în cadrul acestui program guvernamental, este de natură să aducă atingere chiar substanței dreptului de proprietate, argument susținut și de faptul că singurele excepții în care reprezentantul legal al minorului poate dispune de respectivele sume de bani sunt cele care privesc starea de sănătate a acestuia și decesul, fără a lua în calcul alte cauze, cum ar fi un impas financiar al respectivei familii, nevoia de asigurare a altor cheltuieli ce îl privesc pe minor (cheltuieli de subzistență, cheltuieli educaționale etc.).

18. Mai mult, norma menționată contravine și dispozițiilor de drept comun prevăzute la art. 2.191 alin. (1) din Codul civil care

reglementează depozitul de fonduri, ce prevăd posibilitatea deponentului de a primi suma de bani, la cerere, cu respectarea unui termen de preaviz.

19. Chiar dacă măsura instituită prin acest program guvernamental este una ce stabilește o limită legală în considerarea unui interes general — un interes economic al statului —, modul în care această limită legală este reglementată conduce la golirea de conținut a dreptului.

20. Nu în ultimul rând, chiar dacă prima de la stat este una în valoare de 600 de lei, fiind unică pentru intervalul de un an de zile, potrivit art. 2 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 104/2018, este instituit un plafon maxim de 100.000 de euro pentru depunerile în aceste conturi. Critică și faptul că nu este reglementat niciun aspect referitor la situația în care sumele depuse în respectivele conturi provin din activități ilicite și ar putea face obiectul confiscării, aspect ce demonstrează încă o dată încălcarea standardelor de calitate a legii.

21. În consecință, apreciază că dispozițiile art. 1 alin. (3), (5) și (6) și cele ale art. 2 alin. (6) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 104/2018 încalcă și prevederile art. 53 din Constituție referitoare la restrângerea exercițiului unor drepturi fundamentale, prin nesocotirea principiului proporționalității.

22. Cea de-a treia critică de neconstituționalitate formulată vizează art. 5 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 104/2018, susținându-se că ar contraveni art. 1 alin. (5), art. 44 și art. 53 din Constituție și art. 1 al Protocolului nr. 1 al Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. În motivarea criticii, se arată că textul menționat instituie o obligație clară în sarcina adoptatorilor de a depune anual suma de 1.200 de lei în conturile minorilor adoptați deschise de Trezoreria Statului, încălcându-li-se dreptul de proprietate, fără ca aceștia să aibă posibilitatea de a opta pentru înscrierea sau nu în acest program guvernamental, spre deosebire de părinții minorilor care nu sunt adoptați. Dacă în cazul minorilor care nu sunt adoptați nu este clar momentul la care se naște raportul juridic ce privește acest program guvernamental și nici momentul la care este exprimat un consimțământ în cunoștință de cauză, în situația minorilor adoptați, acest acord de voință lipsește complet, adoptatorii fiind supuși, prin efectul legii, la o sarcină financiară excesivă, încălcându-se în mod direct dreptul fundamental la proprietate.

23. Mai mult, în Legea nr. 273/2004 privind procedura adopției și, în special, în capitolul VIII — *Monitorizare și activități postadopție* nu se regăsește nicăieri o astfel de obligație în sarcina adoptatorului, cea de a depune anual o sumă de bani în scopul economisirii, într-un cont al persoanei adoptate. În aceste condiții, legea supusă controlului de constituționalitate stabilește o nouă obligație în sarcina adoptatorului, în cadrul acestui mecanism de protecție socială, cea de a depune 1.200 de lei anual în contul deschis automat de Trezoreria Statului. O astfel de prevedere instituie o limitare a exercițiului dreptului de proprietate, contrară art. 53 din Constituție.

24. În conformitate cu dispozițiile art. 16 alin. (3) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, obiecția de neconstituționalitate a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, precum și Guvernului, pentru a-și exprima punctele lor de vedere.

25. **Președintele Camerei Deputaților** apreciază că obiecția de neconstituționalitate este neîntemeiată. În ceea ce privește critica referitoare la lipsa garanțiilor pentru protecția datelor cu

caracter personal în cazul deschiderii automate a conturilor individuale de economii Junior Centenar, precizează că Trezoreria Statului Sector 1, ca structură de specialitate a Agenției Naționale de Administrare Fiscală, are calitatea de operator de date cu caracter personal în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 520/2013 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Administrare Fiscală, Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, Codul vamal, Ordonanța Guvernului nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, Codul vamal, Ordonanța Guvernului nr. 27/2002 privind reglementarea activității de soluționare a petițiilor, Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, precum și potrivit anumitor ordine ale ministrului finanțelor publice, respectiv ale președintelui Autorității Naționale de Administrare Fiscală.

26. Cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal, art. 6 alin. (1) lit. c) din Regulamentul (UE) 2016/679 prevede că prelucrarea este legală numai dacă și în măsura în care se aplică cel puțin una dintre condițiile enumerate, respectiv prelucrarea este necesară în vederea îndeplinirii unei obligații legale care îi revine operatorului, astfel cum este situația în cazul de față, întrucât Trezoreria Statului Sector 1 preia datele cu caracter personal pentru îndeplinirea obligației legale de a deschide conturile de economii.

27. Referitor la invocarea, în motivarea obiecției, a dispozițiilor art. 14 din Regulamentul (UE) 2016/679, care prevăd obligația operatorului de date cu caracter personal care nu au fost obținute de la persoana vizată să furnizeze o serie de informații, printre care identitatea și datele de contact ale operatorului, scopurile în care sunt preluate datele cu caracter personal, precum și temeiul juridic al preluării, arată că, în conformitate cu alin. (3) lit. a) din cadrul aceluiași articol, operatorul trebuie să își îndeplinească obligația de informare într-un termen rezonabil după obținerea datelor cu caracter personal, dar nu mai mare de o lună, ținând-se seama de circumstanțele specifice în care sunt prelucrate datele cu caracter personal. Astfel, obligația de informare a persoanelor ale căror date cu caracter personal au fost obținute trebuie îndeplinită ulterior obținerii acestor date, iar condițiile în care aceasta operează sunt reglementate expres în Regulamentul (UE) 2016/679, nefiind necesară o nouă detaliere în legea supusă controlului de constituționalitate.

28. De asemenea, potrivit regulamentului menționat, persoanele ale căror date cu caracter personal au fost obținute au drept de acces la datele cu caracter personal, dreptul la rectificarea sau ștergerea datelor cu caracter personal, dreptul la restricționarea prelucrării și dreptul la opoziție. Mai mult, datele cu caracter personal sunt păstrate atât timp cât este necesar pentru îndeplinirea obligațiilor legale, în raport cu persoana vizată și pentru a asigura conformitatea cu obligațiile legale instituite în sarcina Autorității Naționale de Administrare Fiscală, după care sunt arhivate potrivit legislației aplicabile.

29. În ceea ce privește pretinsa încălcare a dispozițiilor art. 26 din Constituție prin preluarea datelor cu caracter personal fără acordul persoanei vizate, face trimitere, *mutatis mutandis*, la Decizia Curții Constituționale nr. 128 din 10 martie 2015, referitoare la stocarea datelor cu caracter personal în lipsa consimțământului expres al tuturor persoanelor aflate în sala de judecată, întrucât preluarea datelor cu caracter personal de

către Trezoreria Statului Sector 1 reprezintă o obligație legală a acesteia, vizează toate persoanele care au vârsta până în 18 ani și reprezintă o operațiune care nu este de natură a aduce atingere dispozițiilor art. 26 din Legea fundamentală. Totodată, dreptul de acces la datele prelucrate aparține numai persoanelor ale căror date personale au fost preluate, nu și terților.

30. De asemenea, nu poate fi reținută nici susținerea autorului sesizării privitoare la pretinsa neclaritate a art. 1 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 104/2018 pe considerentul că nu rezultă cu exactitate ce anume se publică pe site-ul Ministerului Finanțelor Publice și dacă aceste coordonate ale contului includ date cu caracter personal, caz în care s-ar aduce o atingere directă dreptului la viață privată al minorilor. În acest sens, precizează că, în realitate, coordonatele contului individual de economii Junior Centenar sunt reprezentate de codul IBAN aferent contului și denumirea acestuia, la fel ca în cazul oricărui alt cont deschis la Trezoreria Statului. În Instrucțiunile nr. 52.917 din 17 decembrie 2018*) privind coordonatele Contului individual de economii Junior Centenar care se deschide conform prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 104/2018, emise de Ministerul Finanțelor Publice, este prevăzut că se deschide la Trezoreria Statului Sector 1, începând cu data de 1 ianuarie 2019, contul special de economisire sub formă de depozit 46.01.01 „Cont individual de economii Junior Centenar”, iar Codul IBAN aferent este RO17TREZ70460101XXXXXXX.

31. Cu privire la condițiile de utilizare a Contului individual de economii Junior Centenar, arată că dispozițiile art. 1 alin. (3) trebuie coroborate cu cele ale art. 4 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 104/2018, care prevăd că procedura de deschidere, funcționare și de utilizare a conturilor individuale de economii Junior Centenar la unitățile Trezoreriei Statului, modalitatea de retragere a sumelor în situații excepționale, precum și metodologia de calcul și modalitatea de acordare a dobânzilor aferente disponibilităților păstrate în conturile de depozit se aprobă prin ordin comun al ministrului finanțelor publice, al ministrului muncii și justiției sociale și al președintelui Comisiei Naționale de Strategie și Prognoză, în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a ordonanței de urgență. În acord cu aceste prevederi, condițiile de utilizare au fost stabilite prin Ordinul nr. 99/75/4/2019 pentru aprobarea Normelor de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 104/2018. Așadar, apreciază că prevederile criticate nu aduc atingere dispozițiilor art. 26 prin raportare la art. 148 alin. (2) și (4) din Constituție, deoarece norma este clară, iar condițiile în care are loc prelucrarea datelor cu caracter personal, precum și drepturile și garanțiile persoanelor vizate sunt prevăzute în Regulamentul (UE) 2016/679, nefiind necesară o nouă detaliere în legea supusă controlului de constituționalitate.

32. În ceea ce privește critica referitoare la faptul că nu rezultă cu claritate natura juridică a acestui contract și nici dacă în urma depunerilor în contul beneficiarilor este transferat dreptul de proprietate asupra sumelor de bani, consideră că nu poate fi reținută, întrucât dispozițiile ordonanței de urgență sunt foarte clare, prevăzând în mod expres că acest cont este de depozit. Apreciază că, având în vedere natura juridică de cont de depozit și obiectul contractului reprezentat de sume de bani, discuția prezentată în sesizare cu privire la transferul dreptului de proprietate asupra sumelor de bani este irelevantă. Art. 2.105

*) Instrucțiunile nr. 52.917/2018 nu au fost publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I.

alin. (1) din Codul civil prevede regula comună în materia contractului de depozit atunci când sunt remise fonduri bănești și dispune că acestea devin proprietatea celui care le primește. De asemenea, în cazul depozitului bancar, art. 2.191 alin. (1) din Codul civil prevede că instituția de credit dobândește proprietatea asupra sumelor de bani depuse. Astfel, nu există niciun dubiu cu privire la transferul dreptului de proprietate asupra sumelor depuse. În consecință, susținerile privitoare la atingerea dreptului de proprietate și, implicit, a art. 44 și a art. 53 din Legea fundamentală, în situația în care nu are loc un transfer al dreptului de proprietate asupra sumelor de bani depuse, prin interdicția de a dispune de respectivele sume de bani până la împlinirea vârstei de 18 ani, sunt, de asemenea, irelevante.

33. Mai arată că, întrucât contul individual de economii Junior Centenar este un cont de depozit care are scadența la împlinirea vârstei de 18 ani a beneficiarului, este un cont de depozit pe termen lung, în acord cu dispozițiile legale care nu instituie un anumit termen maxim pentru scadență pe care contul de depozit să fie nevoit să îl respecte și pe care dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 104/2018 să îl încalce. În ceea ce privește interdicția de retragere a sumelor existente în cont până la împlinirea de către titular a vârstei de 18 ani, arată că dispozițiile criticate reprezintă norme speciale, care derogă de la dreptul comun reglementat în Codul civil.

34. Referitor la momentul nașterii raportului juridic dintre beneficiar și Trezoreria Statului, susține că acesta are loc la data depunerii în cont a primei sume de bani, astfel cum este reglementat în normele de aplicare ale ordonanței de urgență.

35. Prin urmare, art. 1 alin. (3) și alin. (5) și art. 2 alin. (6) din Legea pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 104/2018 nu încalcă art. 1 alin. (5) din Constituție, deoarece este prevăzută în mod expres natura juridică a contractului de depozit și, de asemenea, reiese cu claritate că momentul la care contul este activat este cel al depunerii primei sume de bani. Totodată, având în vedere că dreptul de proprietate asupra sumelor de bani depuse este transferat, nu poate fi reținută o eventuală încălcare a art. 44 și art. 53 din Legea fundamentală sau a art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

36. Referitor la pretinsa încălcare a prevederilor constituționale și convenționale care garantează și protejează dreptul de proprietate privată pe motiv că art. 5 din ordonanța de urgență instituie în sarcina adoptatorilor obligația de a depune anual suma de 1.200 de lei în conturile minorilor adoptați deschise la Trezoreria Statului, consideră că este o concluzie ce rezultă dintr-o interpretare eronată. Prin acest text de lege s-a specificat dreptul adoptatorilor de a depune suma anuală minimă, urmărindu-se, totodată, degrevarea statului de obligația de depunere a sumei minime anuale. În susținerea argumentului că art. 5 alin. (3) din Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 104/2018 instituie un drept, iar nu o obligație, arată că pot fi aduse și dispozițiile art. 3 alin. (1) și (2) din normele de aplicare a ordonanței de urgență, care prevăd că în contul individual de economii Junior Centenar, reprezentanții legali ai copiilor sau alte persoane, inclusiv adoptatorii, după caz, pot efectua plăți prin virament bancar și/sau prin mandat poștal prin oficiile Companiei Naționale „Poșta Română” — S.A. sau pot efectua depunerea de sume în numerar la orice unitate teritorială a Trezoreriei Statului.

37. **Președintele Senatului și Guvernul** nu au transmis punctele lor de vedere asupra obiecției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând obiecția de neconstituționalitate, punctul de vedere al președintelui Camerei Deputaților, raportul întocmit de judecătorul-raportor, dispozițiile legii criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

38. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. a) din Constituție, precum și ale art. 1, 10, 15 și 18 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze obiecția de neconstituționalitate.

39. **Obiectul controlului de constituționalitate** îl constituie Legea pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 104/2018 privind implementarea Programului guvernamental „gROWth — Contul individual de economii Junior Centenar”. Criticile formulate de autorul obiecției vizează, punctual, prevederile art. 1 alin. (3) și (5), art. 2 alin. (6) și art. 5 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 104/2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.029 din 4 decembrie 2018, care au următoarea redactare:

— Art. 1 alin. (3) și (5): „(3) *Contul individual de economii Junior Centenar se deschide pe numele copilului, automat, la unitățile Trezoreriei Statului, fără a fi necesară o cerere din partea unuia dintre părinți, din partea reprezentantului legal al copilului sau a împuternicitului acestuia. Coordonatele contului individual de economii Junior Centenar și condițiile de utilizare se publică pe site-ul Ministerului Finanțelor Publice. (...)*

(5) *În contul individual de economii Junior Centenar se pot depune de către reprezentantul legal al titularului sau de către alte persoane, oricând, sume de bani în lei, prin virament, mandat poștal prin oficiile Companiei Naționale «Poșta Română» — S.A. sau în numerar prin casierile unităților Trezoreriei Statului.”;*

— Art. 2 alin. (6): „(6) *Sumele existente în contul individual de economii Junior Centenar nu pot fi retrase până la împlinirea de către titular a vârstei de 18 ani, cu excepția următoarelor situații:*

a) *în cazul achitării cheltuielilor de sănătate pentru tratarea titularului contului în cazul bolilor cu risc de deces al acestuia, respectiv: boli infecțioase, boli rare, afecțiuni oncologice, malformații congenitale, boli hematologice, diabet, accidente domestice și intoxicații;*

b) *în cazul achitării cheltuielilor pentru suportul serviciilor medico-sociale de care beneficiază titularul contului cu tulburări pervazive de dezvoltare, respectiv în cazul achitării cheltuielilor de recuperare medicală complexă psihoneuromotorie;*

c) *în cazul decesului titularului contului.”;*

— Art. 5 alin. (3): „(3) *În cazul în care copiii prevăzuți la alin. (1) sunt adoptați [copiii ocrotiți prin serviciile publice și private specializate pentru protecția copilului], începând cu data adopției, depunerea sumei anuale minime de 1.200 lei revine adoptatorilor.”*

40. Dispozițiile din Legea fundamentală invocate în susținerea obiecției de neconstituționalitate sunt cele ale art. 1 alin. (5) privind principiul legalității, art. 26 — *Viața intimă, familială și privată*, art. 44 — *Dreptul de proprietate privată*, art. 53 — *Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți* și art. 148 alin. (2) și (4) privitor la prioritatea prevederilor tratatelor constitutive ale Uniunii Europene și a celorlalte reglementări comunitare cu caracter obligatoriu față de dispozițiile contrare din legile interne. Se face referire, de asemenea, și la prevederile art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale privitoare la protecția proprietății private.

(1) Admisibilitatea obiecției de neconstituționalitate

41. Verificarea îndeplinirii condițiilor de admisibilitate a prezentei obiecții de neconstituționalitate, prevăzute de art. 146 lit. a) teza întâi din Constituție și de art. 15 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, trebuie realizată sub aspectul titularului dreptului de sesizare, al termenului în care acesta este îndrituit să sesizeze instanța constituțională, precum și al obiectului controlului de constituționalitate. În jurisprudența sa, Curtea a statuat că primele două condiții se referă la regularitatea sesizării instanței constituționale, din perspectiva legalei sale sesizări, iar cea de-a treia vizează stabilirea sferei sale de competență, astfel încât urmează a fi cercetate în ordinea anterioară, constatarea neîndeplinirii uneia având efecte dirimante și făcând inutilă analiza celorlalte condiții (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 334 din 10 mai 2018 sau Decizia nr. 385 din 5 iunie 2018).

42. În ceea ce privește titularul dreptului de sesizare, prezenta obiecție de neconstituționalitate a fost formulată de Președintele României, căruia art. 146 lit. a) din Constituție și art. 15 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 îi conferă dreptul de a sesiza Curtea Constituțională pentru exercitarea controlului de constituționalitate *a priori*.

43. Cu privire la termenul în care poate fi sesizată Curtea Constituțională, legea criticată în cauza de față a fost trimisă Președintelui României spre promulgare în data de 10 aprilie 2019, iar obiecția de neconstituționalitate a fost formulată și înregistrată la Curtea Constituțională în data de 25 aprilie 2019. Așadar, Curtea a fost legal sesizată în interiorul termenului de promulgare de 20 de zile prevăzut de art. 77 alin. (1) din Constituție.

44. Referitor la obiectul sesizării, Curtea observă că legea supusă controlului de constituționalitate, adoptată de Parlament, dar nepromulgată, are un articol unic, prin care se aprobă, fără niciun fel de modificări sau completări, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 104/2018. În jurisprudența sa, Curtea a reținut că, într-o asemenea ipoteză, după aprobarea de către Parlament a ordonanței de urgență (sau, după caz, a ordonanței), controlul de constituționalitate se exercită față de legea de aprobare, al cărei conținut este reprezentat chiar de ordonanța guvernamentală. Ordonanțele Guvernului aprobate de Parlament prin lege încetează să mai fie acte normative de sine stătătoare și devin, ca efect al aprobării de către autoritatea legiuitoare, acte normative cu caracter de lege, chiar dacă, din rațiuni de tehnică legislativă, alături de datele legii de aprobare, conservă și elementele de identificare atribuite la adoptarea lor de către Guvern. Așadar, legea de aprobare integrează în totalitate prevederile din ordonanța de urgență aprobată, iar, prin aprobare, ordonanța de urgență încetează să mai existe ca act juridic normativ distinct; aprobarea dă naștere însă unui act normativ nou, în care este absorbită ordonanța de urgență.

45. Ca atare, întrucât devin parte integrantă a legii de aprobare, dispozițiile ordonanței de urgență pot fi supuse controlului de constituționalitate în condițiile art. 146 lit. a) din Legea fundamentală (a se vedea Decizia nr. 95 din 8 februarie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 177 din 23 februarie 2006, Decizia nr. 1.039 din 9 iulie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 582 din 21 august 2009, Decizia nr. 1.257 din 7 octombrie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 758 din 6 noiembrie 2009, sau Decizia nr. 25 din 16 ianuarie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 128 din 18 februarie 2019).

46. În consecință, Curtea constată că obiectul sesizării de neconstituționalitate se încadrează în dispozițiile art. 146 lit. a) din Constituție, fiind întrunită și această condiție de admisibilitate.

(2) Analiza obiecției de neconstituționalitate

47. Prima critică formulată de autorul obiecției de neconstituționalitate vizează prevederile frazei a doua a art. 1 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 104/2018, potrivit căreia „*coordonatele contului individual de economii Junior Centenar și condițiile de utilizare se publică pe site-ul Ministerului Finanțelor Publice*”, fiind formulată prin prisma dispozițiilor art. 26 din Legea fundamentală referitor la dreptul la viață intimă, familială și privată și a celor ale Regulamentului UE 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor) — act european în legătură cu care autorul obiecției apreciază că prezintă relevanță constituțională, prin raportare la 148 alin. (2) și (4) din Constituție.

48. Autorul obiecției susține, în esență, că prelucrarea datelor cu caracter personal ale copiilor beneficiari ai conturilor în discuție nu este reglementată de o asemenea manieră încât să prevadă și garanții sau măsuri adecvate pentru a proteja interesele legitime ale persoanei vizate. Această afirmație o susține prin faptul că art. 2 alin. (1) din Normele de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 104/2018, aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor publice, al ministrului muncii și justiției sociale și al președintelui Comisiei Naționale de Strategie și Prognostic nr. 99/75/4/2019, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 58 din 23 ianuarie 2019, stabilește că, în scopul deschiderii automate a acestor conturi, Centrul Național pentru Informații Financiare transmite Trezoreriei Statului Sector 1 un fișier care conține datele de identificare ale copiilor care îndeplinesc condițiile prevăzute de ordonanța de urgență, extrase din registrul național de evidență a persoanelor.

49. În analiza acestor critici, Curtea reține că datele cu caracter personal fac parte din sfera atributelor definitorii ale fiecărui individ, astfel că atingerile aduse securității acestora pot vulnerabiliza statutul social al persoanelor fizice vizate, cu consecința nesocotirii dreptului consacrat prin art. 26 din Constituție, putând ajunge, în funcție de gravitatea acestora, să pună în pericol și alte valori fundamentale, precum integritatea fizică sau psihică a persoanei. Conținutul normativ al prevederilor criticate nu pune însă în discuție problematica protecției datelor cu caracter personal.

50. Autorul obiecției de neconstituționalitate conferă relevanță constituțională, prin raportare la art. 148 alin. (2) din Constituție, dispozițiilor Regulamentului UE 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor). În realitate, regulamentul menționat nu constituie un standard de rang constituțional prin prisma căruia să se exercite controlul de constituționalitate, ca normă interpusă. Acesta a fost adoptat în scopul asigurării unui cadru legal unitar la nivelul tuturor statelor membre ale Uniunii Europene prin care să fie reglementat un mecanism eficient de protejare a datelor cu caracter personal,

dând expresie dreptului recunoscut fiecărei persoane, prin prevederile art. 16 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, la ocrotirea acestor date. Concomitent, valoarea de rang constituțional protejată este cea consacrată în art. 26 din Legea fundamentală, respectiv dreptul la viață intimă, acesta având prevalență din perspectivă constituțională.

51. Având forță obligatorie pentru toate statele membre ale Uniunii Europene și fiind, prin natura sa, un act european cu aplicabilitate directă, regulamentul la care se referă autorul obiecției face parte integrantă din legislația națională, impunând reguli obligatorii cărora toți operatorii naționali de date cu caracter personal trebuie să li se supună, indiferent de actul normativ național în care sunt reglementate activitatea, competențele și atribuțiile acestora și indiferent de domeniul de aplicare al acestuia.

52. Prin urmare, și în cauza de față, prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 104/2018 vor fi interpretate și aplicate în lumina dispozițiilor obligatorii ale Regulamentului (UE) 2016/679, cărora toți operatorii de date cu caracter personal trebuie să li se supună. Acestea detaliază și explicitiază condițiile în care se efectuează operațiunile de prelucrare a datelor cu caracter personal și exigențele pe care operatorii trebuie să le îndeplinească pentru ca gestionarea datelor de acest tip să se realizeze în siguranță. Relevante, în acest sens, sunt, de exemplu, prevederile art. 25 și 32 din Regulament, care impun implementarea, la nivelul operatorilor, de măsuri tehnice și organizatorice adecvate, destinate protecției datelor și asigurării unui nivel de securitate corespunzător riscurilor potențiale. Astfel, sub aspect practic, transmiterea fișierului care conține datele de identificare ale copiilor care îndeplinesc condițiile prevăzute de ordonanță de către Centrul Național pentru Informații Financiare spre Trezoreria Statului Sector 1, operațiune instituită prin Normele de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 104/2018, se va realiza cu respectarea prescripțiilor Regulamentului (UE) 2016/679, precum și ale Legii nr. 190/2018 privind măsuri de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 651 din 26 iulie 2018, care oferă garanții suficiente cu privire la protecția datelor cu caracter personal, concretizate, în special, în obligațiile care revin, potrivit regulamentului citat, autorităților publice care au calitatea de operatori de date cu caracter personal. De aceea, lipsa unor garanții prevăzute distinct în cuprinsul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 104/2018 nu afectează securitatea datelor cu caracter personal ale copiilor beneficiari ai conturilor în discuție.

53. Se mai critică lipsa de claritate a sintagmei „*coordonatele contului individual de economii Junior Centenar și condițiile de utilizare*”, cuprinsă în teza a doua a art. 1 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 104/2018, întrucât nu rezultă cu exactitate ce anume se publică pe site-ul Ministerului Finanțelor Publice și dacă aceste coordonate ale contului includ date cu caracter personal, caz în care s-ar aduce o atingere directă dreptului la viață privată al minorilor.

54. Sub acest aspect, Curtea reține că soluția legislativă cuprinsă în textul criticat are în vedere coordonatele contului individual de economii Junior Centenar, constând în așa-numitul

cod IBAN (*International Bank Account Number*), care reprezintă un număr unic de identificare, format din 24 de caractere, ce permite individualizarea în sistemul informatic al instituției financiare a beneficiarului plății, fără ca datele de identificare ale acestuia să devină însă publice. Așadar, teza a doua a art. 1 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 104/2018, potrivit căreia „*Coordonatele contului individual de economii Junior Centenar și condițiile de utilizare se publică pe site-ul Ministerului Finanțelor Publice*”, nu implică niciun fel de operațiune care să se încadreze în conceptul de prelucrare a datelor cu caracter personal, în condițiile în care datele cu caracter personal sunt reprezentate, potrivit art. 4 pct. 1 din Regulament, de „*orice informații privind o persoană fizică identificată sau identificabilă („persoana vizată”) (...), în special prin referire la un element de identificare, cum ar fi un nume, un număr de identificare, date de localizare, un identificator online, sau la unul sau mai multe elemente specifice, proprii identității sale fizice, fiziologice, genetice, psihice, economice, culturale sau sociale*”, iar prin „*prelucrare*” se înțelege, conform definiției cuprinse în art. 4 pct. 2 din Regulament, „*orice operațiune sau set de operațiuni efectuate asupra datelor cu caracter personal sau asupra seturilor de date cu caracter personal, cu sau fără utilizarea de mijloace automatizate, cum ar fi colectarea, înregistrarea, organizarea, structurarea, stocarea, adaptarea sau modificarea, extragerea, consultarea, utilizarea, divulgarea prin transmitere, diseminarea sau punerea la dispoziție în orice alt mod, alinierea sau combinarea, restricționarea, ștergerea sau distrugerea*”. Prin urmare, Curtea constată că nu poate fi reținută incidența prevederilor art. 26 din Constituție referitoare la protecția vieții intime, familiale sau private.

55. Autorul obiecției de neconstituționalitate susține, totodată, că prelucrarea unui asemenea volum de date este o operațiune disproporționată, prin raportare la faptul că prelucrarea vizează toți minorii din România, chiar dacă doar o parte dintre reprezentanții lor legali vor opta în mod efectiv pentru acest program guvernamental și vor beneficia de acesta. În opinia autorului obiecției, pentru respectarea principiului proporționalității, legiuitorul ar fi putut să reglementeze un mecanism prin care datele personale să fie folosite și prelucrate în scopul creării unui cont la Trezoreria Statului doar în cazul în care potențialii beneficiari, prin reprezentanții lor legali, își manifestau interesul și își exprimau un acord de voință pentru participarea la acest program guvernamental. Față de aceste critici, Curtea subliniază că, indiferent de volumul datelor prelucrate, se mențin obligațiile operatorilor referitoare la respectarea garanțiilor corespunzătoare pentru asigurarea securității tuturor datelor cu caracter personal manipulate de aceștia, fiind, așadar, irelevantă eventuala diminuare, prin modalitatea sugerată de autorul obiecției, a numărului copiilor ale căror date personale ar fi prelucrate.

56. O altă critică de neconstituționalitate constă în pretinsa încălcare a dreptului de proprietate privată, garantat și protejat prin dispozițiile art. 44 din Constituție, încălcare determinată, în esență, de lipsa de claritate a modului în care este reglementată natura juridică a contractului care se încheie între beneficiarii programului, prin reprezentanții lor legali, și statul român, prin Trezoreria Statului, și, implicit, de imprecizia cu privire la natura juridică a raportului stabilit între aceștia.

57. În argumentarea acestei afirmații se arată că, din modul în care este reglementat Programul guvernamental „gROWth — Contul individual de economii Junior Centenar”, contractul dintre reprezentanții legali ai minorilor și Trezorerie se aseamănă cu un

contract de adeziune, clauzele sale esențiale fiind prestabilite de una dintre părți, cealaltă parte neavând decât să le accepte ca atare, similar prevederilor din art. 1.175 din Codul civil. Cu toate acestea, întrucât ordonanța de urgență prevede drepturi și obligații proprii mecanismului nou-instituit, rezultă că între beneficiari, prin reprezentanții lor legali, și Trezoreria Statului s-ar încheia un contract nenumit. Se susține că din analiza prevederilor ordonanței de urgență nu rezultă însă cu claritate natura juridică a acestui contract și nici dacă, în urma depunerilor în conturile beneficiarilor, este transferat dreptul de proprietate asupra sumelor de bani.

58. Sub acest aspect, Curtea constată că nu poate reține invocarea, în susținerea neconstituționalității, a lipsei de claritate a reglementării stabilite prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 104/2018, având în vedere mențiunea expresă din cuprinsul art. 1 alin. (1) al acesteia, care stabilește că Programul guvernamental „gROwth — Contul individual de economii Junior Centenar” are ca obiect înființarea unui cont special de economisire sub formă de depozit. Așadar, nu există nicio incertitudine cu privire la natura juridică a contractului, aceasta fiind explicit precizată în chiar primul articol al actului normativ criticat. Particularitatea acestuia rezidă în faptul că este un depozit cu afecțiune specială, fiind destinat acumulării unei sume de bani care să reprezinte un capital financiar inițial pentru tânărul de 18 ani, de care acesta să poată dispune liber după împlinirea acestei vârste.

59. Prin reglementarea legală a posibilității constituirii unui asemenea tip de depozit și prin stabilirea regulilor dedicate acestuia, deosebite de cele care guvernează depozitul de fonduri în general, intenția legiuitorului a fost, în principal, aceea de a veni în sprijinul tinerilor care, prin împlinirea vârstei majoratului, ies de sub autoritatea părintească și dobândesc, potrivit legii, capacitate deplină de exercițiu, dar care nu au încă resurse financiare obținute din surse proprii care să le permită continuarea dezvoltării și formării intelectuale și profesionale în lipsa susținerii financiare a părinților sau a reprezentanților legali. Constituirea acestui fond bănesc se realizează prin depunerea pe parcursul copilăriei, de către părinți sau orice altă persoană, fiind vorba, așadar, despre un contract cu executare succesivă în timp. Prin depunerea anuală a sumei minime fixate prin prevederile ordonanței de urgență se asigură și obținerea primei de stat care suplimentează depunerile realizate efectiv, ca o gratificare a tânărului odată cu împlinirea vârstei de 18 ani, aptă să contribuie la formarea unui capital care să îi permită autonomizarea și integrarea în societate într-o manieră cât mai favorabilă acestuia. Curtea observă, de altfel, că rațiunea reglementării prin lege a acestei varietăți de depozit rezidă, în cele din urmă, în prevederile art. 1 alin. (3) din Constituție care consacră caracterul de stat social al statului român și în cele ale art. 49 alin. (1) din Legea fundamentală care conferă copiilor și tinerilor un regim special de protecție și de asistență în realizarea drepturilor lor.

60. Ordonanța de urgență criticată atribuie așadar contractului încheiat în cadrul Programului guvernamental „gROwth — Contul individual de economii Junior Centenar” natura juridică a unui contract de depozit cu afecțiune specială. Este adevărat că acesta prezintă caracteristicile unui contract de adeziune, ale cărui clauze sunt impuse de una dintre părți, în speță statul, dar cealaltă parte dispune de opțiunea de a adera voluntar la acestea sau de a le refuza în bloc. Prevederile ordonanței constituie prin ele însele oferta de a contracta, care va fi acceptată prin efectuarea primei depuneri

în contul copilului sau va fi refuzată prin ignorarea acestei posibilități. Așadar, manifestarea de voință constând în încheierea contractului de depozit se materializează prin efectuarea primei depuneri, moment care se asimilează cu exprimarea consimțământului pentru încheierea acestuia, reprezentând, în același timp, și momentul de la care iau naștere în mod concret raporturile juridice specifice.

61. Depozitul astfel reglementat are o fizionomie specifică, datorită caracteristicilor pe care i le imprimă faptul că modul de aderare este propriu contractelor de adeziune, caracteristică generată, în principal, de clauza impusă categoric referitoare la imposibilitatea restituirii sumelor înainte de împlinirea vârstei de 18 ani de către beneficiarul depozitului, cu excepțiile prevăzute de art. 2 alin. (6) din ordonanța de urgență. Clauzele acestuia sunt într-adevăr impuse, ceea ce îl încadrează în contractele de adeziune, păstrând, în același timp, și caracteristicile contractului de depozit de fonduri, întrucât respectă inclusiv prevederile art. 2.191 din Codul civil referitor la restituirea sumelor depuse, instituția de credit având obligația de a restitui la termenul convenit suma depusă, adică la împlinirea de către beneficiar a vârstei de 18 ani.

62. Așadar, sub aspectul modului de încheiere, este un contract de adeziune, iar din perspectiva obiectului acestuia, reprezintă un depozit de fonduri. În conținutul normativ al capitolului XV din Codul civil se regăsește reglementarea legală a contului bancar curent și a altor contracte bancare, secțiunea a doua a acestuia fiind dedicată depozitului bancar, în cadrul căreia art. 2191 alin. (1), referitor la depozitul de fonduri, prevede că, prin constituirea unui depozit de fonduri la o instituție de credit, aceasta dobândește proprietatea asupra sumelor de bani depuse. Teza a doua a aceluiași articol impune instituției de credit obligația de a restitui *„aceeași cantitate monetară, de aceeași specie, la termenul convenit sau, după caz, oricând, la cererea deponentului, cu respectarea termenului de preaviz stabilit de părți ori, în lipsă, de uzanțe”*. Așadar, fiind un contract translativ de proprietate, sumele de bani depuse în contul alocat depozitului de fonduri intră în patrimoniul instituției de credit care, astfel cum prevede art. 2.191 alin. (1) din Codul civil, are obligația să restituie la termen beneficiarului depozitului suma depusă. În consecință, discuția antamată de autorul obiecției referitoare la afectarea dreptului de proprietate privată al deponentului și al beneficiarului asupra sumelor de bani depuse, prin faptul că acestea sunt blocate în contul beneficiarului până la împlinirea de către acesta a vârstei de 18 ani, este lipsită de obiect, de vreme ce deponentul pierde în momentul depunerii proprietatea asupra sumelor depuse, iar beneficiarul o dobândește abia la momentul retragerii acestora.

63. Autorul obiecției nu motivează de ce apreciază că depunerea unei sume de bani de către reprezentantul legal al minorului nu poate echivala cu o acceptare fără rezerve a unei oferte de a contracta și nici cu un consimțământ exprimat în mod expres. Curtea observă că încheierea contractului a fost prevăzută de legiuitor într-o manieră simplificată, tocmai pentru a accesibiliza procedura și pentru a facilita activarea acestui tip de cont în beneficiul copilului. Faptul că este posibil ca, în practică, prima depunere să se realizeze de către o altă persoană decât reprezentatul legal al minorului nu este de natură să nesocotească prevederile constituționale referitoare la dreptul de proprietate. Prin simplul fapt al depunerii, deponentul acceptă să transfere proprietatea asupra sumelor de bani către instituția de credit până la scadența depozitului,

când aceasta va fi transferată beneficiarului depozitului. Așadar, întrucât depunerea este în beneficiul copilului, procurându-i acestuia un avantaj, interesele patrimoniale ale minorului nu sunt vătămăte în niciun fel, dar, în același timp, nici deponentului nu îi este nesocotit în mod neconstituțional dreptul de proprietate privată, el fiind liber să depună sau nu în respectivul cont, cunoscând clauzele specifice acestui tip de depozit. Dacă indisponibilizarea sumelor până la data majoratului beneficiarului este apreciată de deponent ca necorespunzătoare viziunii sale, are posibilitatea de a opta pentru un alt produs de economisire, respectiv un alt tip de depozit, deschis la o instituție de credit la alegerea sa, care să îi ofere beneficiarului sau împuternicitului dreptul de a solicita eliberarea sumelor înainte de scadență, prin această alegere pierzând însă avantajele preconizate de prevederile speciale ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 104/2018, respectiv prima de stat anuală și dobânda preferențială.

64. Din toate cele arătate, Curtea constată că nu se pune problema lipsei de claritate și previzibilitate a prevederilor art. 1 alin. (3), alin. (5) și art. 2 alin. (6) din ordonanța de urgență, de vreme ce regulile care guvernează încheierea și stingerea raporturilor contractuale sunt stabilite în mod inechivoc, deponentul având cunoștință de conținutul tuturor clauzelor și având posibilitatea să accepte sau nu condițiile impuse prin dispozițiile legale care instituie modul de utilizare a acestui tip de depozit. În plus, nu se poate reține nici pretinsa nesocotire a dispozițiilor art. 44 din Legea fundamentală, având în vedere că dreptul de proprietate asupra sumelor este transferat în momentul depunerii în patrimoniul instituției de credit, respectiv Trezoreria Statului, astfel că nu mai este susceptibil de a fi apărat de dispozițiile constituționale dedicate acestuia.

65. Totodată, sub aspectul naturii juridice a contractului în discuție, autorul obiecției face referire și la contractele nenumite, apreciind că ar putea fi încadrat în această categorie. Curtea observă însă că art. 1.168 din Codul civil definește contractele nenumite ca fiind acele contracte nereglementate prin lege, situație care nu este aplicabilă în cauză, întrucât însuși actul normativ criticat este cel care cuprinde regulile aplicabile încheierii, executării și încetării acestui contract.

66. În concluzie, Curtea constată că sunt neîntemeiate criticile autorului sesizării referitoare la pretinsa lipsă de precizie și claritate a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 104/2018 cu privire la natura juridică a contractului care se încheie între beneficiarii programului, prin reprezentanții lor legali, și statul român. Sintetizând, Curtea reține că actul normativ menționat stabilește regulile specifice implementării Programului guvernamental „gROWth — Contul individual de economii Junior Centenar”, legiuitorul conferindu-i contractului încheiat în baza acestuia caracterul de depozit cu afecțaiune specială, căruia îi sunt aplicabile, în ceea ce privește transferul dreptului de proprietate, prevederile art. 2.191 alin. (1) din Codul civil, cu particularitatea referitoare la momentul retragerii, detaliată în art. 2 alin. (6) din ordonanța de urgență. Acesta prezintă, totodată, caracteristicile unui contract de adeziune, întrucât clauzele sale sunt stabilite prin actul normativ care îl consacră, împrejurare ce demonstrează, în același timp, că nu este vorba despre un contract nenumit căruia să i se aplice regulile speciale

privitoare la contractul cu care se aseamănă cel mai mult, potrivit art. 1.168 din Codul civil, ci de un contract a cărui reglementare este realizată printr-un act normativ special edictat în acest scop, respectiv Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 104/2018. Indiferent de încadrarea într-una din categoriile de contracte prevăzute de Codul civil, regimul juridic al acestuia este fixat în mod clar și explicit prin actul normativ menționat, regulile care îl guvernează fiind suficient de precise și previzibile încât să întrunească exigențele referitoare la calitatea legii, deduse din art. 1 alin. (5) din Constituție. Totodată, de vreme ce contractul în discuție este un contract de depozit cu afecțaiune specială, vor fi aplicabile, în eventualitatea lipsei din cuprinsul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 104/2018, regulile corespunzătoare contractelor de depozit, cuprinse în art. 2.191 din Codul civil, cu excepțiile descrise anterior.

67. Curtea constată, de asemenea, că invocarea prevederilor art. 44 alin. (3) și (4) din Legea fundamentală privitoare la expropriere și naționalizare este improprie, aceste moduri de pierdere a proprietății nefiind incidente în ipoteza normativă criticată. Concluzia este evidentă, ținând cont de faptul că naționalizarea și exproprierea reprezintă modalități de trecere silită a unor bunuri din proprietatea privată în cea publică, fără niciun fel de despăgubire, în primul caz, respectiv cu dreptă și prealabilă despăgubire în cel de-al doilea.

68. Se mai susține că interdicția instituită de legiuitor prin conținutul art. 2 alin. (6) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 104/2018 de a retrage sumele depuse, până la împlinirea de către titular a vârstei de 18 ani, apare ca fiind disproporționată în raport cu obiectivul urmărit. O astfel de afirmație este însă o apreciere pur subiectivă. Scopul urmărit de legiuitor prin crearea cadrului normativ pentru Programul guvernamental „gROWth — Contul individual de economii Junior Centenar” îl reprezintă, pe de o parte, stimularea atragerii de fonduri bănești prin depunerile făcute în contul deschis la Trezoreria Statului, în numele copiilor, și, pe de altă parte, acumularea unui fond substanțial de care să beneficieze copiii titulari ai contului la împlinirea vârstei de 18 ani. Aceste deziderate se realizează prin două măsuri apte să atragă interesul posibililor deponenți: acordarea unei prime la depunerea anuală a sumei de 1200 lei, primă egală cu jumătate din cuantumul acestei sume minime care condiționează obținerea primei menționate și, totodată, oferirea unei dobânzi preferențiale, de 3% pe an, indiferent dacă pe parcursului unui an va fi depusă suma minimă obligatorie pentru acordarea primei de stat și indiferent dacă, în situațiile excepționale prevăzute de art. 2 alin. (6) din ordonanță, suma acumulată este retrasă înainte de scadență, adică înainte de împlinirea vârstei de 18 ani de către beneficiar.

69. Autorul obiecției critică și faptul că singurele situații în care reprezentantul legal al minorului poate dispune de respectivele sume de bani sunt cele care privesc starea de sănătate a acestuia și decesul, fără a lua în calcul alte cauze, cum ar fi un impas financiar al respectivei familii sau nevoia de asigurare a altor cheltuieli ce îl privesc pe minor (cheltuieli de subzistență, cheltuieli educaționale etc). Curtea observă că ipotezele menționate de autorul obiecției intră în sfera altor acte normative care asigură măsuri de protecție specială copiilor, cum ar fi alocațiile de stat (Legea nr. 61/1993 privind alocația de

stat pentru copii, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 767 din 14 noiembrie 2012) sau stimulentele de integrare școlară, precum bursele sociale acordate anumitor categorii de copii, așa cum sunt cei orfani, cei care suferă de anumite afecțiuni sau care provin din familii în care venitul lunar net mediu pe membru de familie este mai mic decât salariul de bază minim net pe economie (a se vedea art. 12 din Legea educației naționale nr. 1/2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 18 din 10 ianuarie 2011). De altfel, astfel de susțineri nu reprezintă veritabile critici de neconstituționalitate, ci de oportunitate și adecvare a reglementării la finalitatea legislativă propusă.

70. În ceea ce privește critica referitoare la faptul că prevederile art. 2 alin. (6) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 104/2018 contravin și dispozițiilor art. 2.191 alin. (1) din Codul civil care reglementează depozitul de fonduri, consacrand posibilitatea deponentului de a primi suma de bani, la cerere, cu nerespectarea unui termen de preaviz, Curtea constată că nu poate fi reținută, întrucât controlul de constituționalitate se realizează prin raportare la textele și principiile cuprinse în Legea fundamentală, iar nu prin compararea cu prevederi cuprinse în acte normative inferioare ca forță juridică acesteia. În acest sens este jurisprudența constantă a Curții Constituționale, reprezentată, de exemplu prin Decizia nr. 33 din 28 ianuarie 2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 390 din 5 iunie 2003, sau Decizia nr. 44 din 12 februarie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 338 din 10 iunie 2013. De altfel, așa cum s-a arătat mai sus, ordonanța de urgență criticată reglementează un tip special de depozit care oferă beneficiul unei prime anuale și al unei dobânzi avantajoase, în considerarea căora s-a stabilit că scadența depozitului va fi în mod obligatoriu la împlinirea vârstei de 18 ani de către titularul contului, termen acceptat implicit și în legătură cu care normele criticate prevăd că se poate modifica prin intervenirea unei situații de natură să pună în pericol viața sau integritatea fizică și psihică a copilului titular al contului de depozit, urmând ca suma acumulată până la acel moment, inclusiv, dacă este cazul, primele de stat corespunzătoare și dobânda, să fie eliberate în scopul utilizării acestora pentru îndepărtarea stării de pericol apărute în ceea ce privește copilul.

71. În fine, referitor la plafonul de 100.000 euro stabilit ca sumă maximă anuală de depunere, Curtea constată că se justifică prin intenția legiuitorului de a contracara riscul utilizării acestui tip de cont ca mecanism de disimulare a unor eventuale activități nelegale, prin transformarea produsului unor infracțiuni sau prin efectuarea de diverse operațiuni speculative. În același sens, legiuitorul a prevăzut, în art. 1 alin. (6) din ordonanță, că *„Sumele existente în contul individual de economii Junior Centenar nu pot face obiectul unei tranzacții, nu pot fi cesionate sau gajate, sub sancțiunea nulității actelor respective”*.

72. În aceeași ordine de idei se mai arată că legea nu reglementează niciun aspect referitor la situația în care sumele depuse în respectivele conturi provin din activități ilicite și ar putea face obiectul confiscării, ceea ce ar nesocoti standardele de calitate a legii. Față de această critică, Curtea reține că este evident că, în măsura în care, în cadrul unui proces penal, se demonstrează că sumele depuse în contul individual de

economii „Junior Centenar” provin din săvârșirea unei infracțiuni, acestea vor fi supuse confiscării, în conformitate cu normele procedural penale.

73. Autorul obiecției mai sugerează că, deși cuantumul depunerii poate ajunge până la echivalentul în lei al sumei de 100.000 euro, prima oferită de stat rămâne de 600 lei. Or, ține de aprecierea legiuitorului, care a optat pentru acordarea primei de stat într-un cuantum fix anual stabilit prin ordonanță pentru suma minimă depusă obligatoriu, iar nu la o valoare proporțională cu suma acumulată anual în contul beneficiarului, în condițiile în care această primă reprezintă o gratificație din partea statului destinată să servească dezvoltării ulterioare a tânărului și, în același timp, un stimulent pentru economisire.

74. Pentru toate aceste motive, Curtea apreciază că prevederile art. 2 alin. (6) din ordonanța de urgență criticată nu sunt de natură să contravină dispozițiilor art. 1 alin. (5) referitoare la calitatea legii sau celor ale art. 44 din Constituție și ale art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, ambele referitoare la protecția dreptului de proprietate privată.

75. Autorul obiecției critică și prevederile art. 5 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 104/2018, potrivit căroră, în cazul în care copiii ocrotiți prin serviciile publice și private specializate pentru protecția copilului sunt adoptați, depunerea sumei anuale minime de 1.200 lei revine adoptatorilor, începând cu data adopției. Se susține că se încalcă dispozițiile art. 44 din Constituție și art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, întrucât se instituie o obligație în sarcina adoptatorilor, fără ca aceștia să aibă posibilitatea de a opta pentru înscrierea sau nu în acest program guvernamental, spre deosebire de părinții minorilor care nu sunt adoptați.

76. Curtea constată că nu poate reține o astfel de critică, întrucât textul la care se referă trebuie interpretat prin coroborare cu dispozițiile art. 1 alin. (5) din ordonanța de urgență, care stabilesc posibilitatea reprezentantului legal al titularului contului de a depune sume de bani. Or, în momentul adopției, adoptatorul dobândește autoritatea părintească, precum și toate drepturile și obligațiile specifice părinților, ca urmare a încetării legăturilor de familie firești și asumarea de către adoptator a întregii responsabilități a creșterii și educării copilului. Acesta devine reprezentant legal al copilului, astfel că se încadrează în norma cuprinsă în art. 1 alin. (5) din ordonanța de urgență și, ca atare, dispune de opțiunea de a depune sau nu suma minimă de 1.200 lei în contul individual de economii Junior Centenar.

77. Art. 5 alin. (3) al ordonanței de urgență marchează, de fapt, încetarea, la momentul adopției, a obligației instituite la alin. (1) al aceluiași articol în sarcina statului de a efectua, din bugetul Ministerului Muncii și Justiției Sociale, depunerea anuală minimă pentru copiii ocrotiți prin serviciile publice și private specializate pentru protecția copilului.

78. De altfel, dispozițiile art. 3 alin. (1) și (2) din Normele de aplicare ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 104/2018 explicitează în acest spirit prevederile art. 5 alin. (3) din ordonanța de urgență, precizând că în contul individual de economii Junior Centenar pot efectua plăți reprezentanții legali ai copiilor sau alte persoane, inclusiv adoptatorii, după caz.

79. Pentru considerentele arătate, în temeiul art. 146 lit. a) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 11 alin. (1) lit. A.a), al art. 15 alin. (1) și al art. 18 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, cu majoritate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, obiecția de neconstituționalitate formulată de Președintele României și constată că prevederile Legii pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 104/2018 privind implementarea Programului guvernamental „gROwth — Contul individual de economii Junior Centenar” sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Președintelui României și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 5 iunie 2019.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Valentina Bărbățeanu

★

OPINIE SEPARATĂ

În dezacord cu soluția pronunțată, cu majoritate de voturi, de Curtea Constituțională **formulăm prezenta opinie separată**, considerând că **sesizarea de neconstituționalitate** formulată de Președintele României

s-ar fi impus a fi admisă și constatată neconstituționalitatea dispozițiilor art. 1 alin. (3), alin. (5) și alin. (6), art. 2 alin. (6) și art. 5 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 104/2018 (privind implementarea Programului guvernamental „gROwth — Contul individual de economii Junior Centenar”, ordonanță care a fost integrată în totalitate, fără niciun fel de modificări sau completări, în Legea de aprobare adoptată de Parlament), **prin raportare la prevederile art. 1 alin. (5), art. 26, art. 44, art. 53, art. 148 alin. (2) și (4) din Constituție și art. 1 al Protocolului nr. 1 adițional la Convenția europeană a drepturilor omului**,

pentru argumentele ce vor fi expuse în continuare:

1. **Art. 1 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 104/2018 încalcă dispozițiile art. 26 prin raportare la 148 alin. (2) și (4) din Constituție**

Potrivit prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 104/2018, programul guvernamental „gROwth — Contul individual de economii Junior Centenar” are ca obiect înființarea unui cont special de economisire sub formă de depozit, denumit cont individual de economii Junior Centenar. Beneficiarii acestui program sunt cetățenii români care nu au împlinit vârsta de 18 ani.

În dispozițiile art. 1 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 104/2018 sunt reglementate aspecte ce țin de deschiderea contului Junior Centenar, respectiv: „Contul individual de economii Junior Centenar **se deschide** pe numele copilului **automat** la unitățile Trezoreriei Statului, **fără a fi necesară o cerere din partea unuia dintre părinți, din partea reprezentantului legal al copilului sau a împuternicitului**

acestuia. Coordonatele contului individual de economii Junior Centenar și condițiile de utilizare se publică pe site-ul Ministerului Finanțelor Publice”.

Ca urmare a acestei ordonanțe, Ministerul Finanțelor Publice, Ministerul Muncii și Justiției Sociale și Comisia Națională de Strategie și Prognoză au emis Ordinul nr. 99/75/4/2019 pentru aprobarea Normelor de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 104/2018 privind implementarea Programului guvernamental „gROwth — Contul individual de economii Junior Centenar”.

Potrivit art. 2 alin. (1) din aceste norme: „În scopul deschiderii automate a conturilor prevăzute la art. 1, **Centrul Național pentru Informații Financiare transmite Trezoreriei Statului Sector 1 un fișier care conține datele de identificare ale copiilor care îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 1 alin. (2) din ordonanță**, extrase din registrul național de evidență a persoanelor”.

Față de conținutul dispozițiilor legale mai sus menționate ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 104/2018 constatăm că **prelucrarea unui asemenea volum de date (practic, toate datele personale ale tuturor minorilor din România) în lipsa oricăror garanții prevăzute în lege cu privire la securitatea acestora**, reprezintă:

- nu numai o operațiune care contravine Regulamentului UE 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor);

- dar și o operațiune disproporționată prin raportare la volumul de date și la faptul că prelucrarea vizează toți minorii din România, chiar dacă doar o parte dintre reprezentanții lor legali vor opta, în mod efectiv, pentru acest program guvernamental și vor beneficia de acesta.

Regulamentul UE 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor) a fost adoptat în anul 2016 și s-a aplicat începând cu data de 25 mai 2018, fiind elaborat cu scopul oferirii unei mai bune protecții a datelor cu caracter personal, drept fundamental prevăzut de art. 8 alin. (1) din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene și art. 16 alin. (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene.

În jurisprudența sa (a se vedea **Decizia nr. 64 din 24 februarie 2015**, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 286 din 28 aprilie 2015, și **Decizia nr. 668 din 18 mai 2011**, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 487 din 8 iulie 2011) Curtea Constituțională a reținut că, în ceea ce privește incidența actelor obligatorii ale Uniunii Europene în cadrul controlului de constituționalitate, „folosirea unei norme de drept european în cadrul controlului de constituționalitate ca normă interpusă celei de referință implică, în temeiul art. 148 alin. (2) și (4) din Constituția României, o condiționalitate cumulativă: pe de o parte, această normă trebuie să fie suficient de clară, precisă și neechivocă prin ea însăși sau înțelesul acesteia să fi fost stabilit în mod clar, precis și neechivoc de Curtea de Justiție a Uniunii Europene, iar, pe de altă parte, norma trebuie să se circumscrie unui anumit nivel de relevanță constituțională, astfel încât conținutul său normativ să susțină posibila încălcare de către legea națională a Constituției — unica normă directă de referință în cadrul controlului de constituționalitate”.

Pe de altă parte, în **Decizia nr. 137 din 13 martie 2019**, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 295 din 17 aprilie 2019, paragraful 72, Curtea a reținut că „**actele de drept european care au caracter obligatoriu sunt regulamentele** (act legislativ care trebuie aplicat în integralitatea sa, în toate statele membre), **directivele** (act legislativ care stabilește un obiectiv pe care trebuie să îl atingă toate statele membre, fiecare dintre ele având însă libertatea de a decide asupra modalităților de îndeplinire a obiectivului stabilit) și **deciziile** (act legislativ direct aplicabil și obligatoriu pentru toți cei cărora li se adresează; destinatarii săi pot fi statele membre sau chiar întreprinderile)”.

Față de jurisprudența Curții Constituționale mai sus menționată, constatăm că **Regulamentul general privind protecția datelor** îndeplinește ambele condiții dezvoltate în această jurisprudență, fiind un **act obligatoriu**, cu un conținut clar, **ale cărui prevederi au o relevanță constituțională**, prin raportare la dispozițiile art. 26 din Constituție potrivit cărora „Autoritățile publice respectă și ocrotesc viața intimă, familială și privată”.

Potrivit art. 6 alin. (1) lit. c) din Regulamentul general pentru protecția datelor: „Prelucrarea este legală numai dacă și în măsura în care se aplică cel puțin una dintre următoarele condiții: (...) (c) prelucrarea este necesară în vederea îndeplinirii unei obligații legale care îi revine operatorului”.

Așadar, printre condițiile unei prelucrări legale se regăsește și situația în care operatorul are o obligație legală în acest sens, cum este și situația de față, în care Trezoreria Statului este obligată să creeze conturi pentru fiecare minor din România.

Cu toate acestea, **Regulamentul general privind protecția datelor instituie o serie de garanții** cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal.

Astfel, potrivit **art. 14 din Regulamentul general privind protecția datelor**, în cazul în care datele cu caracter personal nu au fost obținute de la persoana vizată, operatorul furnizează persoanei vizate o serie de informații, printre care, cu titlu de exemplu, se numără: (a) identitatea și datele de contact ale operatorului și, după caz, ale reprezentantului acestuia; (b) datele de contact ale responsabilului cu protecția datelor, după caz; (c) scopurile în care sunt prelucrate datele cu caracter personal, precum și temeiul juridic al prelucrării; (d) categoriile de date cu caracter personal vizate; (e) destinatarii sau categoriile de destinatari ai datelor cu caracter personal, după caz.

Prevederile **art. 14 alin. (2)–(4) din Regulamentul general privind protecția datelor dezvoltă această obligație de informare pe care operatorul de date cu caracter personal o are**. Totodată, art. 14 alin. (5) lit. c) din Regulamentul general privind protecția datelor instituie o excepție de la obligația de informare, în situația în care „obținerea sau divulgarea datelor este prevăzută în mod expres de dreptul Uniunii sau de dreptul intern sub incidența căruia intră operatorul și care prevede măsuri adecvate pentru a proteja interesele legitime ale persoanei vizate”.

Față de dispozițiile legale mai sus menționate ale Regulamentului general privind protecția datelor, apreciem că, **dacă o astfel de prelucrare a datelor este prevăzută de dreptul intern, ea trebuie să fie reglementată de o asemenea manieră încât să prevadă și garanții sau măsuri adecvate pentru a proteja interesele legitime ale persoanei vizate, garanții care, în cazul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 104/2018, nu există.**

În lipsa unor asemenea garanții, prin Ordinul ministrului finanțelor publice, al ministrului muncii și justiției sociale și al președintelui Comisiei Naționale de Strategie și Prognoză nr. 99/75/4/2019 menționat anterior s-a reglementat faptul că „În scopul deschiderii automate a conturilor prevăzute la art. 1, Centrul Național pentru Informații Financiare transmite Trezoreriei Statului Sector 1 un fișier care conține datele de identificare ale copiilor care îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 1 alin. (2) din ordonanță, extrase din registrul național de evidență a persoanelor”.

Considerăm că, pentru respectarea principiului proporționalității, legiuitorul ar fi trebuit să reglementeze un mecanism prin care datele personale puteau fi folosite și prelucrate, în scopul creării unui cont la Trezoreria Statului, doar în cazul în care potențialii beneficiari, prin reprezentanții lor legali, își manifestau interesul și își exprimau un acord de voință pentru participarea la acest program guvernamental.

Mai mult, prevederi din Regulamentul general privind protecția datelor — precum sunt cele ale **art. 32 referitoare la securitatea prelucrării datelor — impun operatorilor o serie de garanții pe parcursul unor astfel de operațiuni**: „Având în vedere stadiul actual al dezvoltării, costurile implementării și natura, domeniul de aplicare, contextul și scopurile prelucrării, precum și riscul cu diferite grade de probabilitate și gravitate pentru drepturile și libertățile persoanelor fizice, **operatorul și persoana împuternicită de acesta implementează măsuri tehnice și organizatorice adecvate în vederea asigurării unui nivel de securitate corespunzător acestui risc (...)**”.

Nu în ultimul rând, sintagma „**coordonatele contului individual (...)** și condițiile de utilizare” care se referă la elementele care „se publică pe site-ul Ministerului Finanțelor

Publice" este una neclară, nerezultând cu exactitate ce anume se publică pe site-ul instituției și dacă aceste coordonate ale contului includ date cu caracter personal, caz în care s-ar aduce o atingere directă dreptului la viață privată al minorilor.

Având în vedere reglementarea lacunară și disproportionată în raport cu scopul urmărit, prevederile art. 1 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 104/2016 încalcă art. 26 din Constituție, prin raportare la obligațiile statului român ce decurg din art. 148 alin. (2) și (4) din Legea fundamentală și din prevederile Regulamentului general privind protecția datelor.

2. Art. 1 alin. (3), (5) și (6) și art. 2 alin. (6) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 104/2018 încalcă dispozițiile art. 1 alin. (5), art. 44 și art. 53 din Constituție, precum și ale art. 1 din Protocolul nr. 1 adițional la Convenția europeană a drepturilor omului

Potrivit art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 104/2018, programul guvernamental are drept obiect înființarea unui cont special de economisire, sub formă de depozit.

Dispozițiile art. 1 alin. (3) și (5) ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 104/2018 stabilesc modul de deschidere a conturilor individuale de economii Junior Centenar, precum și modalitatea în care se pot realiza depunerile de sume de bani în aceste conturi.

Totodată, conform prevederilor art. 2 alin. (6) din ordonanță: „Sumele existente în contul individual de economii Junior Centenar nu pot fi retrase până la împlinirea de către titular a vârstei de 18 ani, cu excepția următoarelor situații:

a) în cazul achitării cheltuielilor de sănătate pentru tratarea titularului contului în cazul bolilor cu risc de deces al acestuia, respectiv: boli infecțioase, boli rare, afecțiuni oncologice, malformații congenitale, boli hematologice, diabet, accidente domestice și intoxicații;

b) în cazul achitării cheltuielilor pentru suportul serviciilor medico-sociale de care beneficiază titularul contului cu tulburări pervazive de dezvoltare, respectiv în cazul achitării cheltuielilor de recuperare medicală complexă psihoneuromotorie;

c) în cazul decesului titularului contului;”.

Examinând aceste dispoziții ale ordonanței constatăm că:

— pe de o parte, **nu este clară natura juridică a raportului reglementat prin lege între beneficiarii programului și statul român, reprezentat prin Trezoreria Statului;**

— pe de altă parte, **nu rezultă, cu claritate, dacă în urma depunerilor de sume de bani în conturile beneficiarilor este transferat dreptul de proprietate asupra acestora.**

A. Astfel, în situația în care s-ar interpreta că dreptul de proprietate asupra sumelor de bani depuse nu este transferat către Trezoreria Statului, nu este clar care este momentul la care iau naștere drepturile și obligațiile celor două părți și când este exprimat consimțământul pentru încheierea unui asemenea contract, condiție esențială pentru validitatea contractului.

Dacă în cazul unui contract de depozit există o manifestare de voință și un consimțământ al deponentului pentru încheierea unui contract de depozit, în cazul de față, conturile sunt deschise în mod automat la Trezoreria Statului. Din această perspectivă, nu este clar dacă raportul juridic dintre beneficiar și Trezoreria Statului ia naștere chiar prin efectul legii sau, din contră, se naște la momentul primei depuneri în contul respectiv.

În acest caz, s-ar putea deduce că Trezoreria Statului nu poate folosi sumele de bani depuse, nefiind realizat un transfer

al dreptului de proprietate, iar beneficiarul își păstrează prerogativa dispoziției acestora. Mai mult, potrivit art. 1 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 104/2018 „în contul individual de economii Junior Centenar se pot depune, de către reprezentantul legal al titularului sau de către alte persoane, oricând sume de bani în lei, prin virament, mandat poștal prin oficiile Poștei Române sau în numerar prin casierii unităților Trezoreriei Statului”. **Din modul deficitar de redactare a normei nu rezultă dacă la acel moment are loc un transfer al dreptului de proprietate asupra sumei de bani.**

Normele de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 104/2018, aprobate prin Ordinul nr. 99/75/4/2019 menționat anterior, cuprind unele elemente de bază ale raportului contractual, care, din modul de reglementare demonstrează mai departe o apropiere față de contractul de adeziune, clauzele sale esențiale fiind prestabilite, cealaltă parte neavând decât să le accepte ca atare, similar prevederilor din art. 1.175 din Codul civil.

Potrivit art. 1.182 din Codul civil, „contractul se încheie prin negocierea lui de către părți sau prin acceptarea fără rezerve a unei oferte de a contracta”.

Considerăm că simpla depunere a unei sume de bani de către reprezentantul legal al minorului nu poate echivala cu o acceptare fără rezerve a unei oferte de a contracta și nici cu un consimțământ exprimat în mod expres. De asemenea, în cazul în care prima depunere se realizează de către o altă persoană (spre exemplu, o rudă a unui minor), aceasta nu poate echivala cu exprimarea consimțământului din partea reprezentantului legal al beneficiarului.

B. În ipoteza în care s-ar interpreta că mecanismul nou-instituit presupune un transfer al dreptului de proprietate, prin modul său de reglementare, acesta se apropie de dispozițiile care reglementează depozitul de fonduri.

Potrivit art. 2.191 alin. (1) din Codul civil care reglementează Depozitul de fonduri, „Prin constituirea unui depozit de fonduri la o instituție de credit, aceasta dobândește proprietatea asupra sumelor de bani depuse și este obligată să restituie aceeași cantitate monetară, de aceeași specie, la termenul convenit sau, după caz, oricând, la cererea deponentului, cu respectarea termenului de preaviz stabilit de părți ori, în lipsă, de uzanțe”.

În același timp, art. 2.184 cu care debutează capitolul XV „Contul bancar curent și alte contracte bancare” din Codul civil, reglementează dreptul de a dispune de soldul creditor. În cazul în care depozitul bancar, creditul sau orice altă operațiune bancară se realizează prin contul curent, titularul contului poate să dispună în orice moment de soldul creditor al contului, cu respectarea termenului de preaviz, dacă acesta a fost convenit de părți”.

Așadar, deși normele de drept comun stabilesc posibilitatea deponentului de a dispune de suma respectivă, cu respectarea unui termen de preaviz, cu toate acestea, prin efectul prevederilor art. 2 alin. (6) din ordonanța criticată, este instituită o interdicție — de retragere a sumelor depuse — până la împlinirea de către titular a vârstei de 18 ani, cu 3 excepții care se referă la starea de sănătate a titularului sau la decesul acestuia.

Din modul în care normele criticate sunt redactate, este susceptibilă și interpretarea conform căreia prin depunerea sumei de bani, reprezentantul legal sau celelalte persoane care fac o depunere renunță la prerogativa dispoziției din conținutul dreptului de proprietate. Or, **o atare renunțare trebuie să fie realizată pe baza unui consimțământ informat al persoanei respective.**

În jurisprudența sa (a se vedea Decizia nr. 903 din 6 iulie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 584 din 17 august 2010, Decizia nr. 743 din 2 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 579 din 16 august 2011, Decizia nr. 1 din 10 ianuarie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 123 din 19 februarie 2014 și Decizia nr. 562 din 19 septembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 837 din 23 octombrie 2017), Curtea Constituțională a statuat că autoritatea legiuitoare, Parlamentul sau Guvernul, după caz, are obligația de a edicta norme care să respecte standardele legii referitoare la claritate, precizie, previzibilitate și predictibilitate, toate acestea reprezentând o cerință de rang constituțional.

Totodată, instanța de control constituțional a constatat că, deși normele de tehnică legislativă nu au valoare constituțională, prin reglementarea acestora legiuitorul a impus o serie de criterii obligatorii pentru adoptarea oricărui act normativ, a căror respectare este necesară pentru a asigura sistematizarea, unificarea și coordonarea legislației, precum și conținutul și forma juridică adecvate pentru fiecare act normativ. Astfel, respectarea acestor norme concurează la asigurarea unei legislații care respectă principiul securității raporturilor juridice, având claritatea și previzibilitatea necesare (a se vedea Decizia nr. 26 din 18 ianuarie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 116 din 15 februarie 2012 și Decizia nr. 445 din 16 septembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 790 din 30 octombrie 2014).

Din modul în care acest mecanism este reglementat, constatăm că prevederile art. 1 alin. (3) și alin. (5) și art. 2 alin. (6) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 104/2018 încalcă art. 1 alin. (5) din Constituție, în dimensiunea sa referitoare la calitatea legii, astfel cum aceasta a fost dezvoltată în jurisprudența Curții Constituționale.

Pe de altă parte, în situația în care nu are loc un transfer al dreptului de proprietate asupra sumelor de bani depuse, prin interdicția de a dispune de respectivele sume de bani până la împlinirea vârstei de 18 ani de către beneficiar, se aduce atingere chiar dreptului de proprietate.

Potrivit art. 44 alin. (2) teza întâi din Constituție, „Proprietatea privată este garantată și ocrotită în mod egal de lege, indiferent de titular”. Garantarea și ocrotirea proprietății nu sunt realizate doar în raport cu alte persoane aflate pe poziții de egalitate juridică în raport cu titularul dreptului, ci și în raport cu statul sau unitățile administrativ teritoriale și cu măsurile care ar putea fi luate de acestea din poziții de putere.

Potrivit art. 1 din Protocolul nr. 1 adițional la Convenția europeană a drepturilor omului, „Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional. Dispozițiile precedente nu aduc atingere dreptului statelor de a adopta legile pe care le consideră necesare reglementării folosirii bunurilor conform interesului general sau pentru a asigura plata impozitelor ori a altor contribuții, sau a amenzilor”.

În aplicarea art. 1 din Protocolul nr. 1 adițional la Convenția europeană a drepturilor omului, în jurisprudență s-a reținut că, atunci când măsurile autorităților nu reprezintă o adevărată privare de proprietate, este important ca aceste măsuri să nu aducă atingere însăși substanței dreptului și să respecte principiul proporționalității între mijloacele folosite și scopul

urmărit — cerința a limitărilor dreptului de proprietate. Principiul proporționalității derivă din necesitatea asigurării unui just echilibru între exigențele generale ale comunității și imperativele de apărare a drepturilor fundamentale ale individului.

Din această perspectivă, deși programul guvernamental „gROwth — Contul individual de economii Junior Centenar” a fost înființat cu scopul de a asigura un surplus financiar pentru copii la împlinirea vârstei de 18 ani, cu toate acestea, **interdicția instituită de legiuitor prin conținutul art. 2 alin. (6) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 104/2018, respectiv aceea de a nu permite retragerea sumelor depuse până la împlinirea de către titular a vârstei de 18 ani, apare ca fiind disproporționată în raport cu obiectivul urmărit.**

Acest aspect, corelat cu neclaritatea modului de punere în practică a mecanismului și a momentului în care ia naștere raportul juridic între beneficiari și stat în cadrul acestui program guvernamental, este de natură să aducă atingere chiar substanței dreptului de proprietate. Acest argument este susținut și de faptul că, singurele excepții în care reprezentantul legal al minorului poate dispune de respectivele sume de bani sunt cele care privesc starea de sănătate a acestuia și decesul, fără a lua în calcul alte cauze, cum ar fi un impas financiar al respectivei familii, nevoia de asigurare a altor cheltuieli ce îl privesc pe minor (cheltuieli de subzistență, cheltuieli educaționale ș.a.).

Nu în ultimul rând, chiar dacă prima de la stat — de care anual beneficiază titularii de cont, începând cu anul 2019 până la împlinirea vârstei de 18 ani — este una în valoare de 600 de lei, potrivit art. 2 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 104/2018, este instituit un plafon maximal de 100.000 de euro pentru depunerile în aceste conturi.

Totodată, conform art. 1 alin. (6) din ordonanță: „Sumele existente în contul individual de economii Junior Centenar nu pot face obiectul unei tranzacții, nu pot fi cesionate sau gajate, sub sancțiunea nulității actelor respective”.

Constatăm că legea nu reglementează niciun aspect referitor la situația în care sumele depuse în respectivele conturi provin din activități ilicite și ar putea face obiectul confiscării, aspect ce demonstrează încă o dată încălcarea standardelor de calitate a legii.

În consecință, față de cele expuse mai sus, **dispozițiile art. 1 alin. (3), (5) și (6) și cele ale art. 2 alin. (6) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 104/2018 încalcă și prevederile art. 53 din Constituție referitoare la restrângerea exercițiului unor drepturi fundamentale, prin nesocotirea principiului proporționalității.**

3. Art. 5 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 104/2018 încalcă dispozițiile art. 1 alin. (5), art. 44 și art. 53 din Constituție și ale art. 1 din Protocolul nr. 1 adițional la Convenția europeană a drepturilor omului

Articolul 5 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 104/2018 statuează că:

(1) În cazul copiilor ocrotiți prin serviciile publice și private specializate pentru protecția copilului, depunerea anuală minimă de 1.200 lei se efectuează din bugetul Ministerului Muncii și Justiției Sociale.

(2) Virarea se efectuează în luna decembrie a fiecărui an, pe baza situațiilor certificate și transmise de către autoritatea tutelară la Ministerul Muncii și Justiției Sociale.

(3) În cazul în care copiii prevăzuți la alin. (1) sunt adoptați, începând cu data adopției, depunerea sumei anuale minime de 1.200 lei revine adoptatorilor.

Din examinarea dispozițiilor art. 5 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 104/2018 rezultă că, în cazul în care copiii ocrotiți prin serviciile publice și private specializate pentru protecția copilului sunt adoptați, depunerea sumei anuale minime de 1.200 lei [sumă prevăzută în art. 2 alin. (1) din ordonanță] revine adoptatorilor, începând cu data adopției.

Dacă în cazul minorilor care nu sunt ocrotiți prin serviciile publice și private specializate pentru protecția copilului, norma dezvoltată de art. 5 alin. (1) și (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 104/2018 este și de această dată neclară și creează premisele încălcării dispozițiilor constituționale amintite la punctul 2 din prezenta opinie separată, în cazul de față se instituie chiar o obligație clară în sarcina adoptatorilor de a depune anual suma de 1.200 de lei în conturile minorilor adoptați deschise de Trezoreria Statului. În această situație sunt încălcate, în mod direct, dispozițiile art. 44 din Constituție și ale art. 1 din Protocolul nr. 1 adițional la Convenția europeană a drepturilor omului, considerentele dezvoltate la punctul anterior menținându-și valabilitatea și în această situație.

Practic, norma obligă toți adoptatorii să depună suma de 1.200 de lei anual, încălcându-le dreptul de proprietate, fără ca aceștia să aibă posibilitatea de a opta pentru înscrierea sau nu în acest program guvernamental, spre deosebire de minorii care nu sunt adoptați. Dacă în cazul minorilor care nu sunt adoptați nu este clar momentul la care se naște raportul juridic ce privește acest program guvernamental și nici momentul la care este exprimat un consimțământ în cunoștință de cauză, în situația minorilor adoptați, acest acord de voință lipsește complet, adoptatorii fiind supuși, prin efectul legii la o sarcină financiară excesivă, încălcându-li-se, în mod direct, dreptul fundamental de proprietate privată prevăzut în art. 44 din Constituție și în art. 1 din Protocolul nr. 1 adițional la Convenția europeană a drepturilor omului.

Mai mult, analizând dispozițiile Legii nr. 273/2004 privind procedura adopției și în special a celor cuprinse în capitolul nr. VIII intitulat „Monitorizare și activități postadopție”, constatăm că în lege nu se regăsește o astfel de obligație în sarcina adoptatorului, respectiv aceea de a depune anual o sumă de bani în scopul economisirii, într-un cont al persoanei adoptate. În aceste condiții, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 104/2018 și Legea de aprobare a acesteia supuse controlului de constituționalitate în prezenta cauză stabilesc o nouă obligație în sarcina adoptatorului, în cadrul acestui mecanism de protecție socială, respectiv cea de a depune suma de 1.200 de lei anual în contul deschis automat de Trezoreria Statului. O astfel de prevedere instituie o limitare a exercițiului dreptului de proprietate contrar prevederilor art. 53 din Constituție.

Față de argumentele expuse mai sus, apreciem că dispozițiile art. 5 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 104/2018 contravin art. 1 alin. (5), art. 44 și art. 53 din Constituție, precum și art. 1 din Protocolul nr. 1 adițional la Convenția europeană a drepturilor omului.

*
*

Pentru toate considerentele expuse mai sus apreciem că sesizarea de neconstituționalitate formulată de Președintele României s-ar fi impus a fi admisă și constatată neconstituționalitatea dispozițiilor art. 1 alin. (3), alin. (5) și alin. (6), art. 2 alin. (6) și art. 5 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 104/2018 (privind implementarea Programului guvernamental „gROwth Contul individual de economii Junior Centenar”, ordonanță care a fost integrată în totalitate în Legea de aprobare adoptată de Parlament), prin raportare la prevederile art. 1 alin. (5), art. 26, art. 44, art. 53, art. 148 alin. (2) și (4) din Constituție și art. 1 al Protocolului nr. 1 adițional la Convenția europeană a drepturilor omului.

Judecător,
dr. Livia Doina Stanciu

Cristina-Gabriela F. Popescu

Modelul Formatei electronice AUTENTIC, conform Legii nr. 202/1998, republicată.
Locația: București

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București, C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

